

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

29 APRILI, 2016

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TATU

KIKAO CHA NANE – TAREHE 29 APRILI, 2016

I. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

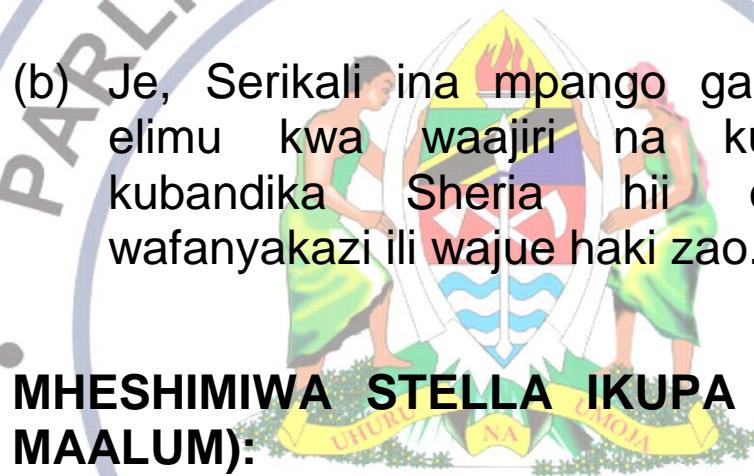
61. MHESHIMIWA MARIAM NASSOR KISANGI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Tatizo la matumizi ya dawa za kulevyia linazidi kuongezeka siku hadi siku:-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kuwasaidia vijana wetu walioathirika na dawa za kulevyia.

62. MHESHIMIWA SAUMU HERI SAKALA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Baadhi ya Waajiri ikiwemo Mashirika binafsi wamekuwa wakiwanyima haki ya msingi wafanyakazi wao kujiunga katika vyama mbalimbali vyatya wafanyakazi nchini kwa kutishia au kuwatafutia sababu ya kuwafukuza kazi pindi wanapojiunga na vyama hivyo:-

-
- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuweka Sheria itakayowabana waajiri wenyе tabia ya kuwatishia au kuwafukuza kazi pale wanapojiunga na vyama vya wafanyakazi nchini;
  - (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kutoa elimu kwa waajiri na kuwalazimisha kubandika Sheria hii ofisini kwa wafanyakazi ili wajue haki zao.

63. MHESHIMIWA STELLA IKUPA ALEX (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu Kumekuwa na ongezeko la ombo ombo au utegemezi kwa wenyе ulemavu nchini:-

Je, ni kwa nini Serikali isiwawezeshe kiuchumi watu wenyе ulemavu kwa kuwapa upendeleo wa zabuni za kazi mbalimbali kama vile kuzoa taka, usafi wa vyoo, ushonaji n.k kwenye kila Halmashauri.

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

64. MHESHIMIWA ABDALLAH DADI CHIKOTA (NANYAMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Wenyeviti wa vijiji na mitaa wana majukumu mengi ikiwemo kuhakikisha amani na usalama katika maeneo yao:-

Je, ni lini Serikali itaanza kuwalipa posho ya mwezi wenyeviti hawa ili kutoa motisha kwa kazi yao.

65. MHESHIMIWA SILAFU JUMBE MAUFI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi Ofisi ya Rais, (TAMISEMI):- Serikali imeamua kutoa elimu ya komputa kwenye shule za sekondari nchini Iakini vifaa vya kufundishia havitoshelezi na hata Walimu ni wachache katika maeneo mengi ikiwemo Mkoa wa Rukwa ambapo ni shule mbili pekee za Mazwi na Kizwite Sekondari ambazo zimeshaanzishwa:-

Je, Serikali ina mpango mkakati upi wa kufanikisha ufundishaji wa somo hilo kwa tija.

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

66. MHESHIMIWA SILVESTRY FRANSIS KOKA (KIBAHA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Serikali kwa nia njema ilirejesha sehemu ya shamba la Mitamba lililopo Kata ya Pangani, Kibaha Mjini kwa Wananchi ambao walikuwa wanaishi katika maeneo hayo:-

Je, Serikali ina mpango gani kuendelea kurejesha maeneo mengine ya shamba hilo ambayo bado yanakaliwa na Wananchi.

67. MHESHIMIWA STEPHEN HILARY NGONYANI (KOROGWE VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Katika Jimbo la Korogwe Vijijini yako mashamba ambayo tangu yabinafsishwe hayajaendelezwa:-

- (a) Je, ni lini mashamba hayo yatagawiwa kwa Wananchi kwa sababu hayaendelezwi;
- (b) Je, Serikali haioni umuhimu sasa wa kuyatoa kwa wananchi mashamba ambayo hayaendelezwi ili kuwapa fursa ya kuyatumia kwa shughuli za kilimo.

WAZIRI WA MAJI NA UMWAGILIAJI:

68. MHESHIMIWA SAED AHMED KUBNEA (UBUNGO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Serikali imetoa ahadi nyingi za kumaliza tatizo la maji katika Jiji la Dar es Salaam lakini sasa ni takribani miaka sita tangu Serikali itoe ahadi hizo na tatizo hilo bado liko pale pale:-

- (a) Je, ni lini Serikali itatekeleza ahadi yake ya kumaliza tatizo hilo la maji;
- (b) Je, ni kwa nini Serikali imekuwa ikitoa ahadi za kuwapatia wananchi wake maji wakati haina uwezo wa kutekeleza ahadi zake hizo;
- (c) Je, ni nini kimesababisha kutokamilika kwa mpango wa kusambaza maji toka Ruvu ambao ulitarajiwa kuwa ungemaliza tatizo la maji katika maeneo mengi ya Jiji hasa Jimbo la Ubungo.

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

**69. MHESHIMIWA YAHAYA OMARY MASSARE
(MANYONI MAGHARIBI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Ili mtu au Kampuni iweze kufanya biashara ya Mazao ya Misitu anapaswa kusajiliwa:-

- (a) Je, ni kwa nini usajili huo hufanywa kila mwaka;
- (b) Je, Serikali haioni kwa kufanya hivyo kunawaongezea walipa kodi mzigo;
- (c) Je, usajili huo hauwezi kufanywa pale tu mtu au Kampuni inapoanza biashara kwa mara ya kwanza na anapoendelea aweze kuhuisha badala ya kusajiliwa upya kila mwaka.

**70. MHESHIMIWA RISALA SAID KABONGO
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Utekelezaji wa Tangazo rasmi la Serikali la Mwaka 2008 juu ya mpaka mpya wa Hifadhi ya Taifa ya Ruaha katika Bonde la Usangu umeshindikana, hivyo kufanya upanuzi holela wa maeneo ya kilimo, uvamizi wa mifugo mingi na matumizi holela ya maji katika kilimo, jambo

ambalo limesababisha uharibifu wa mazingira, Mto Ruaha Mkuu kuendelea kukauka kila mwaka na kuathiri uzalishaji umeme katika Bwawa la Mtera na Kidatu, na shughuli zingine na matumizi ya maji ya Mto Ruaha Mkuu:-

- a) Sababu zipi za msingi zilizosababisha utekelezaji wa Tangazo hilo kushindwa kwa takribani miaka minane sasa;
- b) Je, Serikali inachukua hatua gani za haraka ili kunusuru na kusitisha uharibifu mkubwa wa mazingira unaoendelea katika bonde la Usangu.

71. MHESHIMIWA BONIVENTURA DESTERY KISWAGA (MAGU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Serikali ilitenga eneo la Sayaka Salama Bugetu kuwa Hifadhi ya Msitu lakini msitu wenyewe haukui huku Wananchi, Wafugaji na Wakulima wakikosa maeneo ya mifugo yao na kilimo:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwarudishia Wananchi maeneo hayo ili waweze kuyatumia kwa kilimo na mifugo.

II. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA NCHI, OFISI YA RAIS (TAMISEMI, UTUMISHI NA UTAWALA BORA):

Kwamba, Bunge likubali kupitisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi ya Rais, (TAMISEMI, Utumishi na Utawala Bora) kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

(Majadiliano yanaendelea)

**DODOMA
29 APRILI, 2016**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**